

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: T. V., nar. X, bytem D.
právně zastoupená Mgr. Terezou Švelchovou, advokátkou,
Husovo náměstí 2347/0, 269 01 Rakovník

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 19. 9. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2024, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2024, č. j. X se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni k rukám její právní zástupkyně Mgr. Terezy Švelchové, advokátky, 7 670 Kč na náhradu nákladů řízení, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ČSSZ č. j. X ze dne 4. 4. 2024 žalovaná zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu pro nesplnění podmínek ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a současně potvrdila, že žalobkyni nadále náleží

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalovaná při rozhodnutí vycházela z posudku ČSSZ Institutu posuzování zdravotního stavu Karlovy Vary ze dne 2. 4. 2024, dle něž je žalobkyně nadále invalidní v prvním stupni invalidity, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti o 40 %.

2. Rozhodnutím žalované ze dne 29. 7. 2024, č. j. X byly zamítnuty námitky žalobkyně proti výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o invaliditě ČSSZ IPZS ze dne 27. 3. 2024 č. j. LPS/2024/700-NR-KRH-CSSZ, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku poklesla její pracovní schopnost o 40 %. Dle uvedeného posudku je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VIII., oddílu A, položce 1 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Ostatní zdravotní postižení uvedená v diagnostickém souhrnu svou závažností a posudkovou významností nedosahují takové závažnosti, aby mohly být uznány za rozhodující zdravotní postižení, byly však všechny zhodnoceny při celkovém posouzení. Lékař námitkového řízení dospěl po zhodnocení podkladové dokumentace ke zjištění, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je těžká percepční vada sluchu vlevo, hluchota vpravo, korekce sluchadlem vlevo. Posudkový závěr lékaře prvoinstančního řízení ze dne 2. 4. 2024 byl správný a lze ho potvrdit, neboť k datu napadeného rozhodnutí ze dne 4. 4. 2024 po přehledu namítaných skutečností zdravotní stav žalobkyně odpovídal I. stupni invalidity.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 19. 9. 2024 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalobu odůvodnila tím, že je osobou s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jenž se dále zhoršuje a je celkově i ve zcela běžných denních záležitostech odkázána na pomoc svého okolí, neboť není schopna komunikace s cizími lidmi, není schopna se samostatně pohybovat v místech s vyšší koncentrací lidí, a to ani při používání sluchadla nejsilnější řady, v souvislosti se svým zdravotním postižením trpí častými a velice úpornými bolestmi hlavy. V souvislosti se sluchovým zdravotním postižením se postupně rozvíjelo i psychické onemocnění, kdy jí byla v roce 2022 diagnostikována úzkostně depresivní porucha, její psychický stav stále není ustálený, ačkoli řádně dodržuje léčbu a užívá předepsanou medikaci, její psychické problémy se zhoršují a depresivní ataky se jí stále vracejí. Přesto byla několikrát zaměstnána, bohužel však s ohledem na prakticky oboustrannou hluchotu nebyla schopna plnit nároky zaměstnavatelů, což vedlo k ukončení pracovních poměrů ještě ve zkušební době, a mělo za následek další prohloubení úzkostně depresivní poruchy. Posudkový lékař však nijak nepřihlédl k psychiatrické diagnóze, ani k tomu, že prakticky není schopna dorozumět se ani s naslouchadlem. Posudkové závěry tak odporují jejímu zdravotnímu stavu. Dle posudkového lékaře je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VIII., oddílu A, položce 1 přílohy k vyhlášce MPSV č. 359/2009 Sb.- oboustranná praktická hluchota – ztráta sluchu při tónové audiometrii v rozsahu 770–90 dB, zbytkový sluch se ztrátou slyšení 85-90 %, kdy sluchově postižený je schopen vnímat zvuk mluvené řeči jen se sluchadlem, ale rozumí mu jen minimálně (z 10-15 %). Z lékařských zpráv MUDr. V. však jednoznačně plyne, že ztráta slyšení u žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

činí minimálně 92 %, avšak posudkový lékař se nijak nevypořádal s tím, proč v rozporu s tím zařadil postižení žalobkyně pod položku 1, nikoli pod položku 2, kapitoly VIII. Oddílu A – oboustranná úplná hluchota – neschopnost slyšet zvuky a rozumět řeči ani s nejvýkonnějším sluchadlem. Za zásadní nedostatek posudku pak žalobkyně považuje nezohlednění dalších onemocnění, jež jí brání ve výkonu povolání, především její duševní poruchy vyplývající z lékařské zprávy MUDr. K. M.. Žalobkyně má zato, že by v jejím případě mělo být, s ohledem na více zdravotních postižení a jejich působení na pokles pracovní schopnosti, aplikováno ust. § 3 vyhlášky MPSV 359/2009 Sb. a pokles její pracovní schopnosti by tak po uvedeném navýšení činil 50 %. Navrhla proto, aby bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu projednání.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 14. 10. 2024 ve svém vyjádření shrnula dosavadní řízení týkající se posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení s tím, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu s ohledem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobkyně.

V.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci soud rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez nařízení jednání.

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.

8. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2024 č.j. X, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí žalované č.j. X ze dne 4. 4. 2024, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byl posudek ČSSZ IPZS ze dne 23. 7. 2024, dle něhož je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VIII., oddílu A, položce 1 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Zdravotní stav žalobkyně tedy dle tohoto posudku ke dni vydání námitkami napadeného rozhodnutí odpovídal I. stupni invalidity.

9. Žalobkyně však z výše uvedených důvodů s vydaným rozhodnutím nesouhlasila a domáhala se žalobou jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové

komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

12. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 29. 1. 2025 za účasti odborné lékařky z oboru otorinolaryngologie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna, neboť dokumentace byla dostačující. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí již žalobkyně nebyla invalidní dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. U žalobkyně se jedná o postižení ucha, sluchu, srovnatelné s oboustrannou praktickou hluchotou, se ztrátou sluchu při tónové audiometrii v rozsahu 70–90 dB, zbytkový sluch se ztrátou 85–90 %, kdy sluchově postižená je schopna vnímat zvuk mluvené řeči jen se sluchadlem, ale rozumí mu jen minimálně (z 10–15 %). ale šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1955 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 %, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40 % dle kapitoly VIII, odd. A, položky 1, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, nebylo možno hodnotit dle stejné kapitoly, položky 2, úplná oboustranná hluchota, neboť se nejedná o úplnou neschopnost slyšet zvuky a rozumět řeči ani s nejvýkonnějším sluchadlem (posuzovaná se sluchadlem v uzavřeném souboru při slovní audiometrii rozumí při zvuku o intenzitě 60 dB z 50 %). S ohledem na komorbiditu, zejména úzkostně depresivní poruchu, byla hodnota navýšena o 10 % za aktivace § 3 odst. 1 citované vyhlášky, zároveň není důvodu pro použití § 4 citované vyhlášky, přičemž tento stav existoval již k datu vydání napadeného rozhodnutí. Žalobkyně byla posuzována jako kosmetička, masérka. Posudek vycházel z veškeré dostupné zdravotní dokumentace. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce v hlučném prostředí, se zvýšeným rizikem stresů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu, ve vynuceném tempu, je schopna psychicky podstatně lehčí práce, s menšími nároky na smyslové a duševní schopnosti, v klidném a tichém prostředí, v podstatně menším rozsahu a intenzitě, se zohledněním toho, že není schopna práce ve velkém kolektivu, v hlučném prostředí, ve směnném provozu či za zvýšeného rizika psychostresorů, v té souvislosti se jeví jako vhodná i její současná pracovní pozice. Den vzniku invalidity je stanoven na 5. 9. 2017 (pro dosažení alespoň jednoho dne pojištění dán druhým dnem po nástupu na středoškolské studium po ukončení povinné školní docházky). Datum změny stupně invalidity z prvního na druhý stanovena na 16. 2. 2024 (dáno psychiatrickým nálezem dokladujícím nedostatečnou kompenzaci psychického stavu). Platnost stanovena pro možnost částečného zlepšení psychického stavu s ohledem na věk omezeně na 5 let do 31. 1.

2029.

13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

14. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

15. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2024, č. j. X, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 4.4.2024 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení II. stupně invalidity na III. stupeň s odůvodněním, že žalobkyně je i nadále invalidní pro invaliditu II. stupně.

16. S ohledem na obsah uvedeného posudku vyžádaného v rámci soudního řízení dospěl soud k závěru, že jím byl řádně a objektivně, v souladu s lékařskými zprávami, posouzen pokles pracovní schopnosti žalobkyně a zároveň byly zohledněny i její námitky vztahující se k dosavadnímu hodnocení poklesu její pracovní schopnosti. Z posudku vyplývá a je řádně odůvodněno, z jakých důvodů se posudková komise neztotožnila se závěrem posudků, jež byly podkladem pro vydání prvostupňového i druhostupňového rozhodnutí o tom, že žalobkyni, jež neúspěšně žádala o zvýšení I. stupně invalidity na stupeň II., náleží invalidita II. stupně.

17. Soud z uvedených důvodů neshledal výrok napadeného rozhodnutí vydaného v námitkovém řízení správným, a proto je v souladu s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.

18. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobkyni, jež byla ve věci právně zastoupena, náleží právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 7 670 Kč sestávající z odměny za 2 úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bod 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. zahrnující přípravu a převzetí věci, sepis žaloby, dále odměny za 1 úkon právní služby po 4 620 Kč dle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky č. 258/2024 Sb. spočívající v sepisu vyjádření, 2 režijní paušály po 300 Kč dle § 13 vyhl. č. 177/1999 Sb. a 1 režijní paušál po 450 Kč dle § 13 odst. 4 vyhl. č. 258/2024 Sb. Pariční lhůta byla stanovena v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň dne 16. 5. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně